

DMT

Grupp: hallucinogener.

Sammansättning och former: dimetyltryptamin (DMT), vitt eller svagt gulrött pulver som i ren form bildar nålkristaller, som kan gnistra i starkt ljus. DMT bryts ner tämligen snabbt om det utsätts för värme, ljus och luft. DMT förekommer naturligt i vissa plantor (*Diplopterys cabrerana*, *Mimosa hostilis* (även kallad *Mimosa tenuiflora*), *Psychotria viridis* och *Virola calophylla*). I Latinamerika beredes ett snus, "cohoba" (epena), av växtdelar (*Virola calophylla*) samt kokas en brygd, ayahuasca ("själens vin", "caapi", "yagé" m.fl.), av växtdelar (av *Banisteriopsis caapi* m.fl. arter). Båda kan innehålla DMT. På den illegala marknaden tillhandahålles DMT främst som pulver. DMT är nära kemiskt släkt med psilocybin (4-OH-DMT).

OBS! Högsta domstolen har i NJA 2014 s 259 fastslagit att till pulver nermald rotbark av *Mimosa hostilis* inte är att anse som narkotika trots att det innehåller DMT, eftersom växten som sådan inte omfattas av 1971 års psykotropkonvention. Ett DMT material som sålunda bara består av växtdelar anses sålunda inte vara narkotika. Om det inte går att utesluta att fråga är om ett växtmaterial bör övervägas om förberedelse till narkotikabrott är vid handen eller om ett förverkande enligt 36 kap 3 § brottsbalken är möjligt.

Högsta domstolen har i en dom den 13 december 2018 (B 1605-18) prövat frågan om vissa förpackningar med pulver och torkade växtdelar från icke narkotikaklassificerade växter, som innehåller det narkotikaklassificerade ämnet DMT, kan anses vara avdelade i doser och därmed utgöra en beredning i psykotropkonventionens mening samt till följd därav anses som narkotika enligt narkotikastrafflagen. I domen slår Högsta domstolen fast att en avdelad dos är en avdelad mängd som är avsedd för konsumtion vid ett tillfälle och där den avdelade mängden kan tillföras brukaren utan någon åtgärd som är direkt kopplad till tillförsln. I förevarande fall innebar det att förpackningarna med pulver var att anse som narkotika medan förpackningarna med växtmaterial, där det krävdes att växtdelarna kokades under flera timmar för att kunna intas oralt, inte var att anse som narkotika.

Benämningar: dimetyltryptamin, dimethyltryptamine, DMT, Nigerine, "Disneyland", "Disneyworld", "Dmitri", "fantasia", "instant psychosis", "psychosis", "45 minute trip", för brygd: ayahuasca, "caapi", "yagé", för snus: "cohoba", "epena".

Doser: Om ej annat framgår av omständigheterna torde en missbruksdos kunna fastställas till ca 20 mg rent pulver.

Magsäcken innehåller ett enzym, mono-amino-oxidas (MAO), som blockerar upptaget av DMT från magsäcken. Detta medför att doserna för DMT är markant olika beroende på om DMT:n ska sväljas eller intas på annat sätt. Vid nedsväljning av DMT kan brukaren för att minska effekterna av MAO tillsätta en MAO-hämmare (MAOI), t.ex. harmalin. Utan MAO-hämmare kan den rusgivande dosen vid nedsväljning ligga på 350 mg eller mer. Vid intravenösa injektioner i experiment har rus iakttagits efter tillförel av 4 – 30 mg. Vi rökning av DMT i tobak eller cannabis har rus dokumenterats i intervallet 20 – 100 mg. Vid rektal tillförel har doser om 200 mg tillförts i russyfte.

Tillförsätsätt: injektion (både intravenös och intramuskulär), inhalation med sprejflaska (atomizer), rökning med tobak eller cannabis, rektalt, vid nedsväljning med eller utan MAO-hämmare.

Ruseffekter: eufori, hallucinationer (särskilt visuella) likartade LSD:s, kortvarig men påtaglig förlust av kroppsupplevelse, känsla av att kunna flyga, ändrad tidsupplevelse. Vid höga doser kan hallucinogenerna forma en religiös upplevelse med nära-döden-känsla eller en känsla av gudomlig kontakt. Även upplevelser att ha "burits" eller "påverkats" av utomjordingar har beskrivits. Ruset kommer på 10 – 15 sekunder vid intravenös injektion, på mindre än en minut vid rökning. Ruset kan vara ca 45 minuter vid rökning, i en del fall upp till 2 timmar. Vid nedsväljning tillsammans med MAO-hämmare kan ruset vara upp till 3 timmar.

Biverkningar: hjärtklappning, förhöjt blodtryck, uppkastningar, okontrollerad tarmtömning, störningar i motoriken (bl.a. grimaser, ryckningar i leder, toniska kramper och långsammare rörelser, har liknats vid Parkinsons syndrom), värmeslag, yrsel, trance, medvetlöshet, oro med dödsångest.

Beroenderisk: troligen som MDMA, låg utveckling av tolerans.

Skadeverkningsrisker: medvetlöshet, troligen livshotande förgiftningar, motoriska störningar av parkinsonstyp, de intensiva hallucinationerna kan sannolikt framkalla psykoser.

Kommentarer: DMT kan spåras naturligt i låg koncentration i urinen hos patienter med schizofreni, vilket väcker en rad frågor om ämnets inverkan på hjärnans ämnesomsättning.

DMT har försöksvis använts i forskning och patientbehandling inom psykiatri för att framkalla och studera vissa psykiska processer, bl.a. nära-döden-upplevelser eller mystiska (religiösa) upplevelser. Sådan användning är ej tillåten i Sverige.

Sammanfattande beskrivning: DMT har samma huvudsakliga effekter som MDMA eller psilocybin, både i fråga om rus och möjliga skador eller störningar. DMT har varit sällsynt och den fulla skadebilden är ej utredd i detalj. Beroenderisken är ej kartlagd, men torde vara av samma grad som för MDMA. DMT bör anses ha potential som ersättningsmedel för MDMA. Viss risk torde föreligga för självförvandling genom DMT:s förmåga att framkalla förlust av kroppsmédvetande och starka religiöst färgade upplevelser.